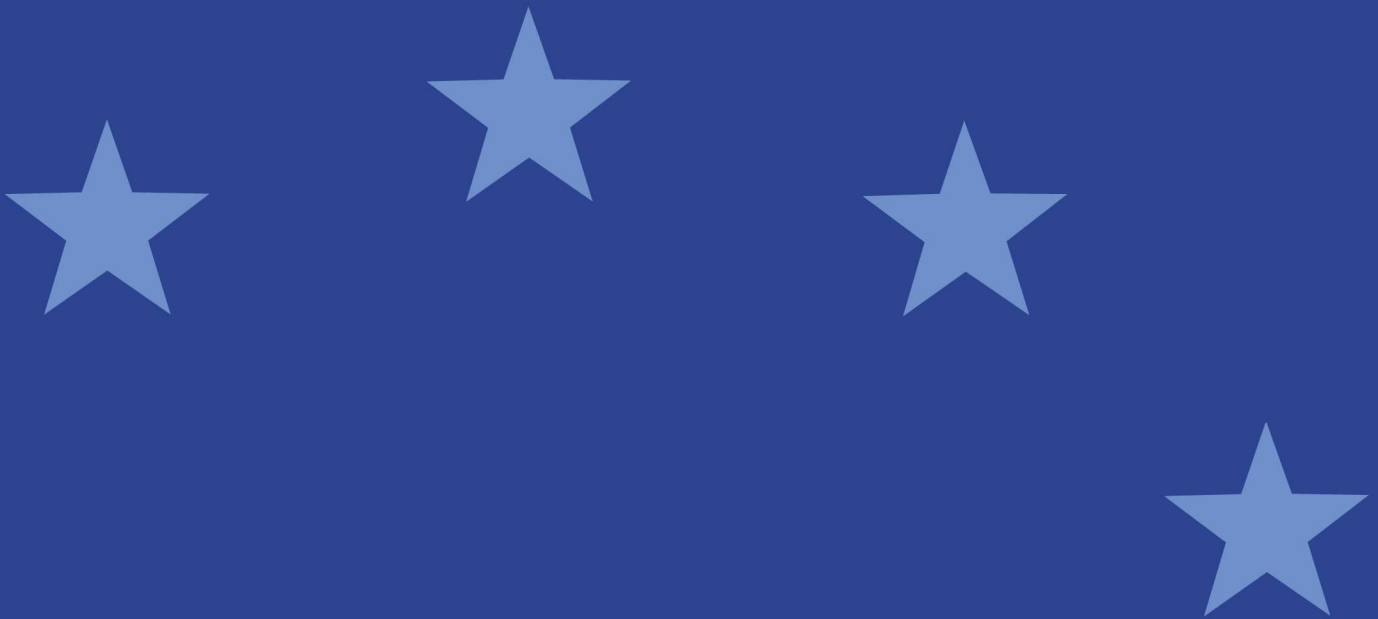

European Securities and
Markets Authority

Suunised

näitajate arvutamise protsessi kohta, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad

Sisukord

I.	Kommenteeritud kokkuvõte	3
1	Suuniste avaldamise põhjused	3
2	Sisu	5
3	Edasine tegevus	5
II.	Suunised näitajate arvutamise protsessi kohta, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad	6
1	Kohaldamisala	6
2	Mõisted	6
4	Järgimis- ja aruandluskohustus	7
4.1	Suuniste staatus	7
4.2	Aruandluskohustus	7
5	Kõige olulisemate arveldusvaluutade kindlaksmääramise suunised	8
5.1	Väärtpaberite keskdepositooriumide esitatavate andmete ulatus	8
5.2	Andmete kogumise ja näitajate arvutamise üldine protsess, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad	9
5.3	Andmete kogumise ja näitajate arvutamise esialgne protsess, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad	10
6	Lisa	11
6.1	Kõige olulisemate arveldusvaluutade kindlaksmääramise jaoks andmete kogumise vormid	11

I. Kommenteeritud kokkuvõte

1 Suuniste avaldamise põhjused

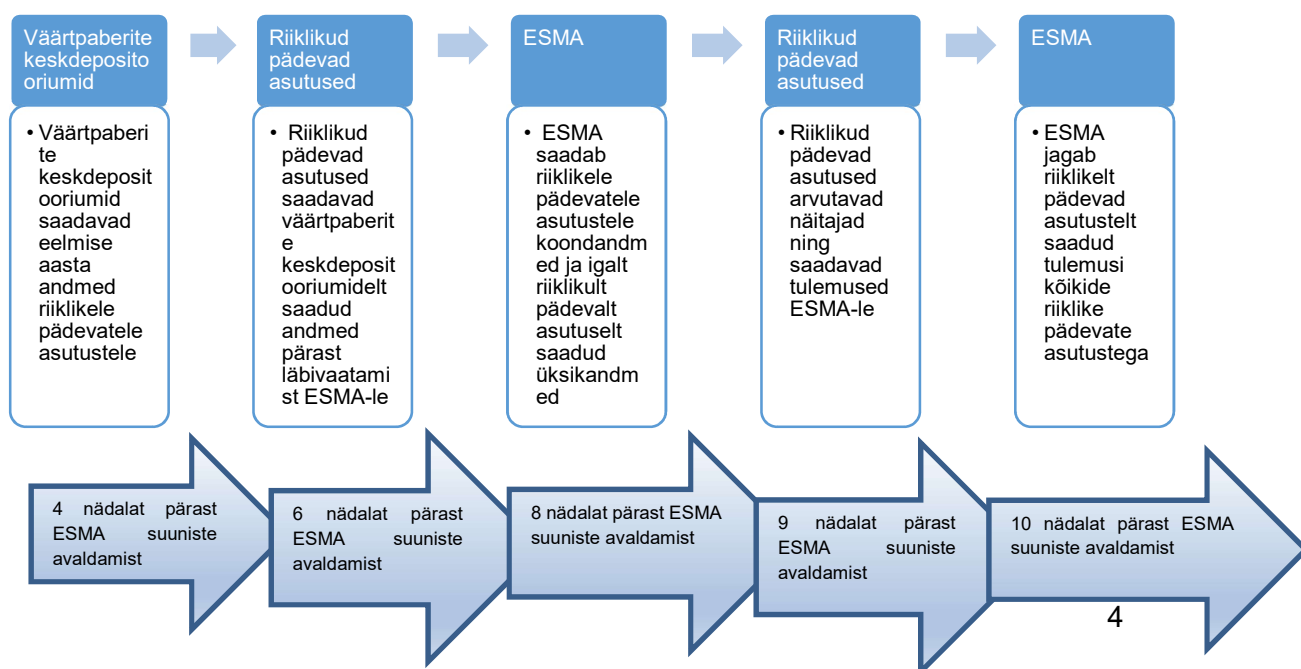
1. Vastavalt määruse (EL) nr 909/2014 (väärtpaberite keskdepositooriumide määrus) artikli 12 lõikele 1 kaasatakse väärtpaberite keskdepositooriumidele tegevusloa andmise ja nende üle järelevalve teostamise järgmised asutused, kui väärtpaberite keskdepositooriumide määruuses on nii konkreetselt osutatud:
  - a) asutus, kes vastutab keskdepositooriumi korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi järelevalve eest selles liikmesriigis, mille õigust kohaldatakse kõnealuse väärtpaberiarveldussüsteemi suhtes;
  - b) liidus asuvad keskpangad, mis emiteerivad kõige olulisemaid arveldusvaluutasid;
  - c) kui see on asjakohane, siis liidus asuv keskpank, mille juures arveldatakse keskdepositooriumi korraldatava väärtpaberiarveldussüsteemi raha pool.
2. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392¹ artikli 2 lõikes 1 on sõnastatud tingimused, mille alusel peetakse väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 12 lõike 1 punktis b osutatud liidu valuutasid kõige olulisemaks. Asjaomaste näitajate arvutamiseks peavad pädevad asutused kasutama ELi tasandi koondandmeid. Samas võib üksikutel pädevatel asutustel olla raskusi oluliste andmete kogumise ja koondamisega väärtpaberite keskdepositooriumidest üle kogu ELi. Lisaks võib selline lähenemisviis põhjustada pädevate asutuste jõupingutuste kattumist ja tekitada vastuoluliste andmete kasutamisest tulenevaid riske.
3. Arvestades vajadust kasutada ELi tasandi järjepidevaid koondandmeid, et arvutada välja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392 artikli 2 lõikes 1 sätestatud näitajaid, on ESMA otsustanud avaldada suunised nende andmete kogumise, töötlemise ja koondamise kohta, mida on vaja näitajate arvutamiseks, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad (väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 12 lõike 1 punkt b).
4. Võttes arvesse ESMA kohustust aidata kaasa õiguslikult siduvate liidu õigusaktide järjepidevale kohaldamisele, eelkõige toetades ühist järelevalvekultuuri järjekindlate, tõhusate ja tulemuslike järelevalvetavade kehtestamise kaudu, tuleks ESMA-l võtta koordineeriv roll väärtpaberite keskdepositooriumidelt, sealhulgas väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevatelt keskpankadelt laekuvate andmete kogumisel ja koondamisel. Pädevad asutused peaksid näitajate arvutamisel kasutama ESMA poolt tsentraliseeritud ja koondatud andmeid.

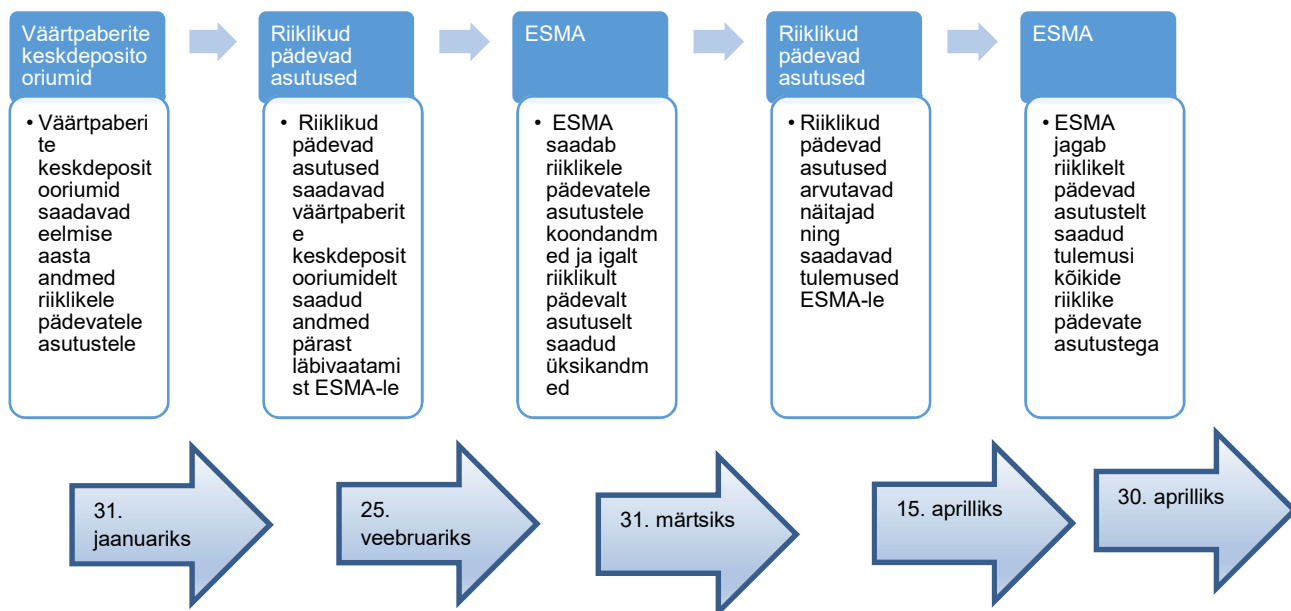
¹ Komisjoni 11. novembri 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/392, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 909/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes kohaldatavaid tegevuslubade andmise, järelevalve ja tegevusega seotud nõudeid (ELT L 65, 10.3.2017, lk 48–115)

5. Kuigi näitajaid ei arvutata väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevate keskpankade jaoks (sest nad on väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 1 lõike 4 alusel vabastatud teatud väärtpaberite keskdepositooriumide määruse nõuetest), on oluline, et väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevad keskpangad esitaksid näitajate arvutamiseks vajalikud andmed, et saada täielik ülevaade asjaomaste andmetega seotud tegevusest ELi tasandil.
6. Selleks et tagada komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392 asjaomaste sätete järjepidev rakendamine, selgitatakse suunistes näitajate arvutamiseks kasutatavate andmete ulatust, esitades näited selliste tehingute ja toimingute liikide kohta, mis tuleks arvutustes hõlmata, ning näited selliste tehingute ja toimingute liikide kohta, mida ei tuleks hõlmata.
7. Et saavutada sama eesmärk ning eelkõige tagada kõikide väärtpaberite keskdepositooriumide esitatavate andmete ühtsus ja järjepidevus, et arvutada komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392 artikli 2 lõike 1 punktides a ja b sätestatud näitajad, kehtestatakse käesolevates suunistes arvelduskorralduste esitamise ühtsed parameetrid (st ilma arvelduskorralduste topeltarvestuseta sõltuvalt nende arveldusviisist: kas keskdepositooriumide vaheliste ühenduste kaudu või mitte). Need parameetrid ei mõjuta arveldusega seotud materiaaolõiguse normide kohaldamist, sealhulgas seoses direktiiviga 98/26/EÜ ning riikide väärtpaberi- ja asjaõigusega.
8. Võttes arvesse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392 jõustumiskuupäeva, kirjeldatakse käesolevates suunistes andmete kogumise ja näitajate arvutamise üldist protsessi, mille jõustumise alguskuupäev on 1. jaanuar 2018, ning esialgset protsessi, mida kasutatakse üldise protsessi esmakordsel kohaldamisel 2017. aastal ja mis hõlmab aruandeperioodi 1. jaanuar kuni 31. detsember 2016.

Esialgse protsessi ülevaade (kohaldatakse alates 2017. aastast)

Üldise protsessi ülevaade (kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018)

2 Sisu

9. Jaotises II on suuniste „Suunised näitajate arvutamise protsessi kohta, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad“ täistekst.

3 Edasine tegevus

10. Teises jaotises esitatud suunised tõlgitakse Euroopa Liidu ametlikesse keeltesse ja avaldatakse ESMA veebilehel.

II. Suunised näitajate arvutamise protsessi kohta, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad

1 Kohaldamisala

Sihtrühm

1. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse määruse (EL) nr 909/2014 ² (väärtpaberite keskdepositooriumide määrus) alusel määratud pädevatele asutustele.

Käsitlusala

2. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse seoses andmete kogumise, töötlemise ja koondamise protsessiga, mis on vajalik näitajate arvutamiseks, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad vastavalt väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 12 lõike 1 punktile b.

Jõustumine

3. Suunised jõustuvad alates 28/03/2018.

2 Mõisted

4. Käesolevates suunistes kasutatud mõistetel on sama tähendus nagu väärtpaberite keskdepositooriumide määrmuses ning komisjoni delegeeritud määrmuses (EL) 2017/392³ kasutatud samadel mõistetel.

3 Eesmärk

5. Suuniste eesmärk on tagada väärtpaberite keskdepositooriumide määrmuse artikli 12 lõike 1 punkti b ühetaoline ja järjepidev kohaldamine. Eelkõige antakse nendes juhiseid seoses andmete kogumise, töötlemise ja koondamise protsessiga, mis on vajalik näitajate arvutamiseks, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad.

---

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriumide ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

³ Komisjoni 11. novembri 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/392, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 909/2014 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes kohaldatavaid tegevuslubade andmise, järelevalve ja tegevusega seotud nõudeid (ELT L 65, 10.3.2017, lk 48–115)

4 Järgimis- ja aruandluskohustus

4.1 Suuniste staatus

6. Dokument sisaldab suuniseid, mis on välja antud ESMA määruse artikli 16 alusel⁴. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantsturu osalised tegema kõik, et suuniseid ja soovitusi järgida.
7. Pädevad asutused, kellele suunised on adresseeritud, peaksid neid järgima, lisades need oma järelevalvetavadesse.

4.2 Aruandluskohustus

8. Pädevad asutused, kellele suunised on adresseeritud, peavad teatama ESMA-le [e-posti aadressil csdr.data@esma.europa.eu], kas nad järgivad suuniseid või kavatsevad hakata neid järgima, koos mittejärgimise põhjustega, kahe kuu jooksul pärast avaldamiskuupäeva. Kui teadet tähtaja jooksul ei saabu, eeldatakse, et pädevad asutused ei järgi suuniseid. Teatise vorm on ESMA veebilehel. Selleks et tagada käesolevates suunistes osutatud näitajate arvutamiseks vajalike andmete kogumise, töötlemise ja koondamise protsessi sujuv ja õigeaegne rakendamine, on soovitatav, et pädevad asutused teavitaksid ESMA-t niipea kui võimalik ja eelistatavalt kahe nädala jooksul pärast käesolevate suuniste avaldamiskuupäeva.
9. Käesolevate suuniste avaldamise kuupäev on nende avaldamise kuupäev ESMA veebilehel kõikides ELi ametlikes keeltes.
10. Väärtpaberite keskdepositooriumid ei pea teatama, kas nad järgivad käesolevaid suuniseid või mitte.

---

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

5 Kõige olulisemate arveldusvaluutade kindlaksmääramise suunised

5.1 Väärtpaberite keskdepositooriumide esitatavate andmete ulatus

11. Pädevad asutused peaksid tagama, et väärtpaberite keskdepositooriumid, sealhulgas väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevad keskpangad, edastavad asjaomased andmed lisa esitatud vormingus. Lisa vormides esitatud väärtpaberite keskdepositooriumide (sealhulgas väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevate keskpankade) loetelu peaksid pädevad asutused ajakohastama igal aastal.

12. Pädevad asutused peaksid tagama, et väärtpaberite keskdepositooriumid kasutavad järgmisi andmete esitamise parameetreid:

- a) Andmed peaksid sisaldama arvelduse absoluutväärtust väärtpaberite keskdepositooriumide lõikes iga valuuta kohta eelmisel kalendriaastal.
- b) Väärtused tuleks esitada esialgsetes arveldusvaluutades.
- c) Hõlmata tuleks kõik makse vastu arveldatud arvelduskorralduste kategooriad, mida haldab väärtpaberite keskdepositoorium, sõltumata sellest, kas need on seotud tehingutega, mis sooritatakse kauplemiskohas või börsiväliselt.
- d) Juhul kui toiming sisaldab mitut tehingut, nt väärtpaberite tagasiostmise või laenuks andmise lepingud, tuleks pärast toimingu tegemist esitada mõlemad pooled.
- e) Väärtpaberite keskdepositooriumi sisese arvelduse korral peaks väärtpaberite keskdepositoorium (emiteeriv väärtpaberite keskdepositoorium või investeeriv väärtpaberite keskdepositoorium) esitama tehingu mõlemad pooled, st kaks laekunud arvelduskorraldust.
- f) Kui standardsete, kohandatud või kaudsete ühenduste kaudu on tehingu arveldamise kaasatud rohkem kui üks väärtpaberite keskdepositoorium, tuleks aruanne esitada üksnes kahe poolega arveldaval väärtpaberite keskdepositooriumil (emiteeriv väärtpaberite keskdepositoorium või investeeriv väärtpaberite keskdepositoorium). Kajastada tuleks kahte laekunud arvelduskorraldust. Üksnes ühe poolega tegelev investeeriv väärtpaberite keskdepositoorium ei peaks aruannet esitama.
- g) Kui tegu on väärtpaberite keskdepositooriumide poolse keskdepositooriumide ülese arveldusega ühise arveldustaristu või koostalitlusvõimeliste ühenduste kaudu, tuleks kõikidel väärtpaberite keskdepositooriumidel esitada tehinguga seotud ühtne arvelduskorraldus.

13. Arvelduskorraldused võivad olla seotud järgmist liiki tehingutega:

- a) väärtpaberite ost või müük (sealhulgas väärtpaberite ost või müük esmasturul);
- b) tagatise haldamise tehingud (sealhulgas kolmepoolsete tagatiste haldamise tehingud või automaatse tagatise seadmise tehingud);
- c) väärtpaberite laenamisega seotud tehingud;
- d) repotehingud;
- e) muu (sealhulgas voogudega seotud äriühinguõiguslikud tegevused, st turunõuded ja -muutused).

14. Aruandluse kohaldamisalast tuleks välja jätta järgmist liiki tehingud:

- a) aktsiatega seotud äriühinguõiguslikud tegevused, nagu rahaülekanded (nt rahas makstavad dividendid, intressimakse), väärtpaberite jaotamine (nt aktsiadiividendid, fondiemissioon), ümberkorraldamine (nt konverteerimine, aktsiatükeldus, tagasivõtmine, ülevõtupakkumine);
- b) esmasturu tehingud, st väärtpaberite esialgse loomise protsess;
- c) fondiosakute loomine ja tagasivõtmine, st fondiosakute tehniline loomine ja tagasivõtmine, välja arvatud siis, kui selline fondiosakute loomine ja tagasivõtmine toimub ülekandekorralduse kaudu väärtpaberiarveldussüsteemis, mida haldab väärtpaberite keskdepositoorium;
- d) ümberkorraldamine.

5.2 Andmete kogumise ja näitajate arvutamise üldine protsess, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad

15. Käesolevas jaotises esitatud üldist protsessi tuleks kohaldada alates 1. jaanuarist 2018.
16. Pädevad asutused peaksid tagama, et väärtpaberite keskdepositooriumid, sealhulgas väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevad keskpangad, esitavad neile eelneva kalendriaasta asjaomased andmed, mis võimaldavad arvutada komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392 artikli 2 lõikes 1 sätestatud näitajad, igal aastal 31. jaanuariks (st kasutada tuleks eelneva aasta andmeid, mis hõlmavad ajavahemikku 1. jaanuar kuni 31. detsember).
17. Pärast andmete läbivaatamist peaksid pädevad asutused edastama oma jurisdiktsiooni alla kuuluvatelt väärtpaberite keskdepositooriumidelt, sealhulgas väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevatelt keskpankadelt laekunud andmed ESMA-le iga aasta 25. veebruariks.
18. Pädevad asutused peaksid arvutama komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392 artikli 2 lõikes 1 sätestatud näitajad kõikide väärtpaberite keskdepositooriumide jaoks, mille pädevaks asutuseks on päritoluliikmesriigi pädev asutus, kui nad saanud ESMA-lt iga aasta 31. märtsiks järgmised andmed:
  - a) kõik üksikutelt pädevatelt asutustelt laekunud andmed;
  - b) väärtpaberite keskdepositooriumide ja valuutade kaupa koondatud andmed, mida kasutatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392 artikli 2 lõike 1 punktides a ja b sätestatud näitajate nimetajate arvutamiseks.
19. Andmete koondamisel tuleks muud valuutad vajadusel eurodeks ümber arvestada. Selleks tuleks kasutada selle kalendriaasta viimasel päeva kehtivaid vahetuskursse, mille kohta andmed esitatakse. Võimaluse korral tuleks muude valuutade eurodesse konverteerimiseks kasutada Euroopa Keskpanga vahetuskursse, mis kehtivad selle kalendriaasta viimasel päeval, mille kohta andmed esitatakse.

20. Pädevad asutused peaksid teatama ESMA-le näitajate tulemused ja asjaomased asutused vastavalt väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 12 lõike 1 punktile b iga aasta 15. aprilliks, et ESMA saaks jagada seda teavet kõikide pädevate asutustega hiljemalt iga aasta 30. aprillil.

5.3 Andmete kogumise ja näitajate arvutamise esialgne protsess, et määrata kindlaks kõige olulisemad arveldusvaluutad

21. 2017. aasta üldise protsessi esmakordsel kohaldamisel aruandeperioodil 1. jaanuar kuni 31. detsember 2016 peaksid väärtpaberite keskdepositooriumid, sealhulgas väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevad keskpangad, ja pädevad asutused kohaldama üldist protsessi järgmiste kuupäevade alusel, kusjuures iga kuupäev tuleks arvutada alates käesolevate suuniste avaldamiskuupäevast:

- a) väärtpaberite keskdepositooriumid, sealhulgas väärtpaberite keskdepositooriumidena tegutsevad keskpangad, peaksid esitama komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/392 artikli 2 lõikes 1 sätestatud näitajate arvutamiseks vajalikud andmed pädevatele asutustele nelja nädala jooksul;
- b) pädevad asutused peaksid väärtpaberite keskdepositooriumidelt, sealhulgas keskdepositooriumidena tegutsevatelt keskpankadelt saadud andmed edastama ESMA-le kuue nädala jooksul, et ESMA saaks edastada pädevatele asutustele nii koondandmed kui ka kõikidelt pädevatelt asutustelt kogutud üksikandmed kaheksa nädala jooksul;
- c) pädevad asutused peaksid teatama näitajate tulemused ja asjaomased asutused ESMA-le vastavalt väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 12 lõike 1 punktile b üheksa nädala jooksul, et ESMA saaks jagada asjaomast teavet kõikide pädevate asutustega kümne nädala jooksul.

6 Lisa

6.1 Kõige olulisemate arveldusvaluutade kindlaksmääramise jaoks andmete kogumise vormid